

Şahsi iş için tutulacak defterin belirlenmesinde ortağı olunan adi ortaklığın dikkate alınıp alınmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	95133703-105[174-176-2014/22]-118
Tarih	12.06.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 95133703-105[174-176-2014/22]-118

12/06/2015

Konu : Adi Ortaklık için bilanço, şahsi iş için işletme defteri tutulup tutulamayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, ... faaliyetinden dolayı işletme hesabı esasına göre defter tuttuğunuz, aynı zamanda adi ortaklık şeklinde ... faaliyetinden dolayı 2015 yılında bilanço usulüne göre defter tutacağınız belirtilerek, ortağı olduğunuz adi ortaklığın bilanço usulüne göre deftere tabi olmasından dolayı kendi adınıza yapmış olduğunuz ... faaliyetiniz için 2015 yılında işletme usulüne göre mi yoksa bilanço usulüne göre mi defter tutacağınız hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesinde, defterlerin hesap dönemi itibarıyla tutulacağı, kayıtların her hesap dönemi sonunda kapatılıp ertesi dönem başında yeniden açılacağı, hesap döneminin normal olarak takvim yılı olduğu hükmü yer almış, 176 ncı ve izleyen maddelerinde ise defter

tutma ile ilgili hükümlere yer verilmiş ve defter tutma bakımından mükellefler birinci ve ikinci sınıf tüccarlar olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Birinci sınıf tüccarlar bilanço esasına göre, ikinci sınıf tüccarların ise işletme hesabı esasına göre defter tutacakları belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 177 nci maddesinde ise, "Aşağıda yazılı tüccarlar, I'inci sınıfa dahildirler:

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı (01/01/2015 tarihinden itibaren) 160.000- TL'yi veya satışları tutarı (01/01/2015 tarihinden itibaren) 220.000- TL'yi aşanlar,

2. Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı (01/01/2015 tarihinden itibaren) 88.000- TL'yi aşanlar;

3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı (01/01/2015 tarihinden itibaren) 160.000- TL'yi aşanlar;

4. Her türlü ticaret şirketleri (Adi şirketler iştigal neveleri yukarıdaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.);

5. Kurumlar Vergisine tabi olan diğer tüzel kişiler (Bunlardan işlerinin icabı bilanço esasına göre defter tutmalarına imkan veya lüzum görülmeyenlerin, işletme hesabına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilir.);

6. İhtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih edenler."

hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun yukarıda yer verilen 177 nci madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, adi şirketlerin iştigal neveleri maddede yazılı bentlerden hangisine giriyorsa dahil olacakları tüccar sınıfı o bent hükmüne göre belirlenmektedir. Diğer taraftan, bahse konu maddede adi şirket ortaklarının, ortaklığın dahil olduğu tüccar sınıfına göre defter tutacaklarına dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Öte yandan, Kanunun 179 uncu maddesinde I'inci sınıftan II'inci sınıfa geçişe, 180 inci maddesinde ise II'inci sınıftan I'inci sınıfa geçişe ilişkin şartlar belirlenerek bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak sınıf değiştirileceği, 181 inci maddesinde ise ikinci sınıf tüccarlardan dileyenlerin, bilanço esasına göre defter tutabileceği, bu surette I'inci sınıfa dahil olanlar hakkında da 180 inci madde hükümlerinin cari olacağı hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, ... faaliyetinizden dolayı tutacağınız defterin tayininde ortağı olduğunuz adi ortaklıktan bağımsız olarak Vergi Usul Kanununda yazılı şartlara göre durumunuzun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

